Datum	Agendapunt	Documentnummer
15 september 2026	8	R11S003/z260083355

Onderwerp

Regionaal beleidsplan Maatschappelijke Zorg Noord-Veluwe en Zeewolde 2026-2032

Raadsvoorstel

Zeewolde

Beoogd effect

- Regionale samenwerking op het gebied van Maatschappelijke Zorg is en blijft noodzakelijk met als doel passende zorg en ondersteuning te bieden voor iedereen in een kwetsbare situatie.
- De gemeenten werken samen vanuit de visie: we staan voor een samenleving waar voor iedereen een thuis is. Deze start met een vaste verblijfsplek. Die plek wordt aangevuld met de ondersteuning die nodig is om elke inwoner een basis van bestaanszekerheid te bieden. Dit betekent dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig wonen. Daar waar bescherming en toezicht nodig is wordt dit zo veel mogelijk thuis in de eigen omgeving geboden.
- Als inwoners wel een andere beschermde woonomgeving nodig hebben wordt toegewerkt naar een zo snel mogelijke terugkeer naar zelfstandig wonen.
- De ondersteuning is gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en maatschappelijk herstel op alle levensterreinen en meer meedoen in de samenleving.

Beslispunten

1. Instemmen met het Regionaal beleidsplan Maatschappelijke Zorg Noord-Veluwe en Zeewolde 2026-2032.

Inleiding

Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) is elke gemeente verantwoordelijk voor het bieden van beschermd wonen en opvang aan burgers die deze zorg (tijdelijk) nodig hebben. Per 1 januari 2018 voert gemeente Harderwijk als gedelegeerd plaatsvervangend centrumgemeente namens de deelnemende gemeenten (Oldebroek, Putten, Ermelo, Nunspeet, Zeewolde en Elburg) de “centrum gemeentelijke rol” (gericht op regie, coördinatie en uitvoering) van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Dit is het 5e gezamenlijke Maatschappelijke Zorg (MZ)-beleidsplan van de regio Noord-Veluwe. Deze keer met Zeewolde als 7e gemeente. De eerste was in 2008. Zo lang werken de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten al samen binnen het Maatschappelijke Zorg domein.

Maatschappelijke Zorg staat in de Noord-Veluwe voor Maatschappelijke Opvang (MO), Beschermd Wonen (BW) en aanverwante producten/activiteiten. We gebruiken de term Maatschappelijke Zorg omdat het een brede reikwijdte heeft: gericht op zelfregie, herstel en inclusie voor de mens in plaats van enkel tijdelijke huisvesting.

De regio vindt het belangrijk om te werken vanuit onderstaande visie:

- In de Noord-Veluwe en Zeewolde staan we voor een samenleving waar voor iedereen een thuis is. Maatschappelijke Zorg start met een vaste verblijfsplek. Die plek wordt aangevuld met de ondersteuning die nodig is om elke inwoner een basis van bestaanszekerheid te bieden.

Om deze visie te realiseren hanteren de gemeenten een aantal uitgangspunten die voor onderstaande ambities in het plan van belang zijn:

1. **Een thuis voor iedereen: passende woonplekken & beschermd thuis:** Een eigen thuis is de basis voor de bestaanszekerheid van elk mens. In het verleden was wonen bij een zorgorganisatie voor veel mensen dit thuis. We ervaren al langere tijd de meerwaarde voor mensen om in een eigen woning zorg of ondersteuning te krijgen. “Woon ik waar jij werkt of werk jij waar ik woon?” Onze ambitie is daarom om alle inwoners een passende verblijfsplek te bieden.
2. **Preventie van instroom van jongvolwassenen in de MZ:** Veruit de grootste leeftijdsgroep in de MZ is jonger dan 30 jaar. We zetten daarom specifiek in op het voorkomen van instroom van deze groep jongvolwassenen in de MZ. Soms is (tijdelijke) ondersteuning vanuit de MZ nodig voor deze leeftijdsgroep. In dat geval zorgen we voor ondersteuning die gericht is op herstel en het mogelijk maken van uitstroom. Om dit te bereiken verstevigen we de verbinding met het domein jeugd.
3. **Specifieke aandacht voor mentaal welzijn en onbegrepen gedrag:** MZ hangt vaak samen met mentaal welzijn en onbegrepen gedrag. De komende jaren maken we hier een speerpunt van ons beleid van. De afgelopen jaren zijn er op dit vlak veel verschillende ontwikkelingen geweest bij gemeenten. Bijvoorbeeld de inbedding van de Wet verplichte ggz (wvggz) en de opstart van de meldpunten voor niet-acute zorgmeldingen. Ook zijn we als regio gestart met het Ecosysteem Mentale Gezondheid (GEM). Een nieuwe brede benadering van psychische gezondheid die de mens centraal stelt en niet de psychische aandoening. Herstelgericht werken staat hierbij centraal.
4. **Een samenleving voor mensen in een kwetsbare situatie:** Mensen uit beschermd wonen en opvang zijn vanzelfsprekend onderdeel van de

samenleving. Als de samenleving hen respecteert en accepteert, staan ze sterker, wat herstelbevorderend is. Zonder acceptatie blijven vooroordelen bestaan. Samen zorgen we voor een veilige en fijne omgeving voor iedereen.

5. **Veranderen als antwoord op maatschappelijke uitdagingen:** 'Als je doet wat je deed, krijg je wat je kreeg'. Maar we streven in de regio Noord-Veluwe en Zeewolde juist naar verandering en verbetering in de MZ. Daarom zoeken we naar innovatieve antwoorden om de ondersteuning voor onze inwoners verder te versterken. De praktijk is daarbij leidend, het systeem volgend.
6. **Middelengebruik en verslaving:** Middelengebruik en verslaving is een belangrijk thema binnen de MZ. Bewust omgaan met dit thema is belangrijk. Goede begeleiding voorkomt terugval en overlast. Het helpt mensen om stabieler te leven en beter mee te doen in de samenleving. Aandacht voor dit onderwerp zorgt voor een veilige omgeving voor iedereen. Daarom is duidelijke ondersteuning en samenwerking nodig.
7. **Versterken van samenwerking in de regio en de keten:** Goede samenwerking draagt bij aan passende zorg en ondersteuning. We bundelen onze krachten met de partners in de regio en zorgen samen voor passende ondersteuning. De samenwerking die in de afgelopen jaren is opgebouwd, vormt daarbij de basis. We zetten komende jaren in op het samenbrengen van alle kennis en informatie die in de regio aanwezig is bij verschillende partijen. Zodat we nog meer van elkaar kunnen leren.

De uitvoering van bovenstaande ambities is uitgewerkt in het "Regionaal uitvoeringsplan Maatschappelijke Zorg Noord Veluwe en Zeewolde" (zie bijlage) die voor twee jaar is opgesteld.

Kader
Gemeenten zijn op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
De uitvoering hiervan is sinds 2015 vormgegeven in 43 regio's, waarbij de centrumgemeente van iedere regio de financiële middelen ontvangt van het Rijk.

Verder is de regionale samenwerking op het gebied van Maatschappelijke Zorg in de Noord-Veluwe en Zeewolde beschreven in:
- Het Regionaal beleidsplan Maatschappelijke Zorg Noord-Veluwe en Zeewolde
- De Regionale samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg Noord-Veluwe en Zeewolde.
- Het Convenant Maatschappelijke Zorg Noord-Veluwe.

Beoogd effect
- Regionale samenwerking op het gebied van Maatschappelijke Zorg is en blijft noodzakelijk met als doel passende zorg en ondersteuning te bieden voor iedereen in een kwetsbare situatie.

- De gemeenten werken samen vanuit de visie: we staan voor een samenleving waar voor iedereen een thuis is. Deze start met een vaste verblijfsplek. Die plek wordt aangevuld met de ondersteuning die nodig is om elke inwoner een basis van bestaanszekerheid te bieden. Dit betekent dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig wonen. Daar waar bescherming en toezicht nodig is wordt dit zo veel mogelijk thuis in de eigen omgeving geboden.
- Als inwoners wel een andere beschermde woonomgeving nodig hebben wordt toegewerkt naar een zo snel mogelijke terugkeer naar zelfstandig wonen.

De ondersteuning is gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en maatschappelijk herstel op alle levensterreinen en meer meedoen in de samenleving.

Argumenten

1.1. De gemeenten in de regio nemen samen de verantwoordelijkheid voor Maatschappelijke Zorg: de regiogemeenten staan voor een samenleving waar voor iedereen een thuis is en werken de gemeenten samen met ketenpartner en inwoners aan het vergroten van de zelfredzaamheid en de deelname van kwetsbare mensen in onze samenleving. Door samen op te trekken, over grenzen van domeinen heen kijken en vragen van kwetsbare inwoners vroegtijdig en breed op te pakken.

1.2. In het Regionaal beleidsplan Maatschappelijke Zorg Noord-Veluwe en Zeewolde 2026-2032 zijn onderstaande uitgangspunten:

- De nota bouwt voort op hetgeen al is opgebouwd in de regio. Evaluatie laat zien dat er grote tevredenheid is binnen gemeenten en ketenpartners over de opgebouwde organisatie en manier van samenwerken. Dit continueren levert een belangrijke bijdrage aan de doorontwikkeling.
- De mens en zijn leefwereld staan centraal in het zoeken en vormgeven van best passende ondersteunings-antwoorden. We werken herstelgericht en streven naar zo veel mogelijk zelfstandigheid. We sluiten daarmee aan op het gedachtegoed van ‘Positieve Gezondheid’.
- We zetten in op domein- en organisatie overstijgend samenwerken**.** Mensen die maatschappelijke zorg nodig hebben leven per definitie in een kwetsbare situatie en kennen meerdere problemen.
- Het gaat altijd over wonen. Mensen die MO nodig hebben, is wonen het dominante probleem met daarbij andere problematieken. Mensen die BW nodig hebben is het psychiatrische/psychosociale probleem leidend met daarbij een woonvraag.
- We gaan uit van eigen Noord-Veluwse kracht. Samenwerking tussen gemeenten en ketenpartners: vertrouwen is leidend, creatief en pragmatisch, experimenterend, lerend en wordt gemonitord.

- We ondersteunen de inwoner zo gewoon mogelijk: zo licht als kan en zo zwaar als nodig. Lokaal waar het kan, regionaal waar nodig.
- Taalgebruik heeft invloed op beeldvorming, stigmatisering en benaderingswijze. We willen taal gebruiken die respectvol is voor betrokkenen en daarmee mensen altijd in hun waarde laten.
- We spreken waar mogelijk over Maatschappelijk Zorg (MZ) als overkoepelende term en niet meer over Maatschappelijke Opvang (MO) en Beschermd Wonen (BW). Soms ontkomen we echter (nog) niet aan deze laatste twee termen.
- De regiogemeenten maken 2-jaarlijks een regionaal uitvoeringsplan en lokale uitvoeringsplan

2. Met het verlengen van de regionale samenwerking creëren we continuïteit en stabiliteit voor de komende jaren. In de Regionale samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Zorg en de Norm van Opdrachtgeverschap zijn de gemaakte afspraken van de regiogemeenten vastgelegd.
3. Uitvoering van de gestelde ambities. De regiogemeenten geven uitvoering aan de gestelde ambities in het Regionaal beleidsplan Maatschappelijke Zorg door 2-jaarlijks een regionaal en lokaal uitvoeringsplan Maatschappelijke Zorg Noord Veluwe en Zeewolde op te stellen.

Adviesraden Sociaal Domein: De adviesraden zijn in een regionale bijeenkomst op 14 oktober 2025 op de hoogte gesteld van de verlenging van de regionale samenwerking in de regio Noord-Veluwe en Zeewolde. De adviesraden hebben inmiddels een reactie gegeven op het Regionaal beleidsplan Maatschappelijke Zorg Noord-Veluwe en Zeewolde. Per brief geven wij een inhoudelijke reactie op het advies van de adviesraden (zie bijlage 3 + 4).

Kanttekeningen

n.v.t.

Financiën

De gemeente Harderwijk voert als gedelegeerde centrumgemeente namens de regiogemeenten de “centrum gemeentelijke rol” (gericht op regie, coördinatie en uitvoering) van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Hiervoor worden de middelen voor de regio Noord-Veluwe en Zeewolde door gemeente Zwolle en Almere overgeheveld aan de gemeente Harderwijk op grond van de overeenkomst “Overdracht verantwoordelijkheden, taken en middelen beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Noord- Veluwe".

Aanpak

Om de ambities uit het Regionaal beleidsplan te realiseren en uit te voeren worden er ook lokaal uitvoeringsplannen opgesteld. Daarnaast wordt de samenwerkingsovereenkomst en het convenant met de ketenpartners geactualiseerd.

Communicatie

Na vaststelling wordt het Regionaal beleidsplan Maatschappelijke Zorg Noord-Veluwe en Zeewolde 2026-2032 bekendgemaakt.

Burgemeester en Wethouders van Zeewolde,

de secretaris,	de burgemeester,
K.C. Hamstra	A.M. Harmsma